

KAYAPINAR REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK DERGİSİ | TEMMUZ 2021

"HER ÇOCUK BİR SANATÇIDIR, SORUN BÜYÜDÜĞÜMÜZDE
NASIL SANATÇI KALABİLECEĞİMİZDİR." -PABLO PICASSO

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

Kurum Müdürü
Şehmus TEKİN

KURUM TARİHÇESİ, VİZYONUMUZ, MİSYONUMUZ

Psikolojik Danışman
Serhat TURGUT

2023 EĞİTİM VİZYONU VE 21.YÜZYILDA KARIYER REHBERLİĞİ

Psikolojik Danışman
Abdulmetin ÇAVDAR

LGS TERCİHLERİMİ NASIL YAPMALIYIM?

Psikolojik Danışman
Aysun UZDU

DANIŞMANLIK VE EĞİTİM TEDBİRİNDE YASAL KONULAR VE UYGULAMALARI

Psikolojik Danışman
Erdal HALİFEGİL

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA HİZMETLERİ BÖLÜMÜ

Psikolojik Danışman
Yağmur SAZAN

ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ BÖLÜMÜ

Özel Eğitim Öğretmeni
Duygu UYSAL

TATİLDE ÖĞRENCİLER VE VELİLER İÇİN ÖNERİLER

Psikolojik Danışman
Yağmur SAZAN

ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÇOCUĞA SAHİP AİLELERİN PSİKOLOJİK SÜREÇLERİ

Özel Eğitim Öğretmeni
Elif UZUN&Muhterem AVCU

AİLELERE ETKİNLİK ÖNERİLERİ

Özel Eğitim Öğretmeni
Elif UZUN&Muhterem AVCU

15 TEMMUZ DESTANI

Özel Eğitim Öğretmeni
Mehmet Ali DAĞHAN

DİYARBAKIR SURLARI

Özel Eğitim Öğretmeni
Fırat BOZUK

ALİ EMİRİ&CAHİT SITKI TARANCI

Psikolojik Danışman
Yağmur SAZAN

KURBAN BAYRAMI VE GELENEKLERİMİZ

Psikolojik Danışman
Yağmur SAZAN

YAYIN EKİBİ

PSİKOLOJİK DANIŞMAN | SERHAT TURGUT
ÖZEL EĞİTİM ÖĞRT. | FIRAT BOZUK
PSİKOLOJİK DANIŞMAN | YAĞMUR SAZAN
ÖZEL EĞİTİM ÖĞRT. | ELİF UZUN
ÖZEL EĞİTİM ÖĞRT. | MUHTEREM AVCU
PSİKOLOJİK DANIŞMAN | ERDAL HALİFEGİL
PSİKOLOJİK DANIŞMAN | SÜMEYRA DOĞAN

İMTİYAZ SAHİBİ

KAYAPINAR REHBERLİK ve ARAŞTIRMA MERKEZİ ADINA;

KURUM MÜDÜRÜ | ŞEHMUS TEKİN

TASARIM

PSİKOLOJİK DANIŞMAN | ESRA GÜRBULAK
PSİKOLOJİK DANIŞMAN | YAĞMUR SAZAN
PSİKOLOJİK DANIŞMAN | DENİZ KARAARDIÇ

KURUM MÜDÜRÜMÜZ ŞEHMUS TEKİN

Saygıdeğer Okurlarımız, Kayapınar Rehberlik ve Araştırma Merkez Müdürlüğü olarak dergimizin ilk sayısında sizlerle buluşmanın heyecanı içerisindeyiz. İçerisinde bulunduğumuz Covid-19 pandemi sürecinden dolayı eğitim öğretim faaliyetlerinde yaşanan aksaklıklar uzaktan eğitim yoluyla giderilmektedir. Toplumumuzun sürece uyum sağlayabilmesi ve bu sürecin sağlıklı bir şekilde atlatılabilmesi için yapılan uyarıların dikkate alınması, uyulması önem arz etmektedir. Bu sürecin getirdiği yeni normale alışma konusunda yaşanan problemlerin giderilmesi ve desteklenmesi adına dergimizin bu sayısının konu başlıklarından bazıları engelli bireylerin ailelerin bilgilendirilmesi, öğrencilerle tatilde yapılabilecek aktiviteler olmuştur. Tatil dışında 2023 eğitim vizyonu ve YKS'ye giren öğrencilerin tercih işlemleri için siz değerli okurlara bilgiler verdik. Kayapınar Rehberlik ve Araştırma Merkezi olarak bu süreçte tüm vatandaşlarımıza gerekli psikososyal desteği vermeye hazır olduğumuzu bilmelerini isteriz. Özel eğitime ihtiyaç duyan bireylere eğitim, sağlık, çalışma hayatı gibi alanlarda fırsat eşitliği sağlanması ve farklılıklara saygı gösterilmesi, mekânsal erişim yanında teknoloji ve bilgiye erişimin bu bireyler için büyük önem arz ettiği aşikârdır. Engelli birey ve ailesi için zorlu yaşam koşullarını beraberinde getirmekte ve özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin yaşadığı sorunlarla baş etmeleri sürecinde bizlere görevler düşmektedir. Bu nedenle her alanda onların yaşamlarını kolaylaştırmak ve yılın her gününü onları anlamak için her gün birlikte çalışalım. Dergimizin bu sayısının eğitim-öğretim faaliyetlerinin tüm paydaşlarının bilgilendirilmesine yönelik önemli katkılar sağlayacağına inanıyoruz.

Şehmus TEKİN

KURUM TARİHÇESİ

Kurumumuz Kayapınar Rehberlik ve Araştırma Merkezi, daha önceki yıllarda Kayapınar İlköğretim Okulu ve Yunus Emre Lisesi olarak hizmetveren iki katlısekiz derslikli binasında 23.07.2009 tarihinde resmi olarak açılmıştır. Resmi açılıştan sonra binada gerekli tadilatların yapılması personel görevlendirilmesi, araç gereç temini ve personelin yetiştirilmesi süreçlerinin tamamlanmasının ardından 05.11.2009 tarihinde ilk öğrenci kabulünü gerçekleştirmiştir. Bu süreçten itibaren merkez Kayapınar ilçesi, Ergani, Eğil ve Dicle ilçelerine Özel Eğitim ve Rehberlik alanında hizmet verirken günümüzde merkez Kayapınar ilçesine hizmet vermektedir. Kurumumuz çevresinde saygın bir konumda bulunmaktadır.

• VİZYONUMUZ

Özel eğitim ve rehberlik alanında, araştırmalar, uygulamalar, eğitimler gerçekleştirerek, Türkiye'yi başarıya taşıyacak her bireyin, bedensel, zihinsel, sosyal, duygusal bütün kapasitelerini, kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda en uygun düzeyde geliştirmesine yardımcı olarak, ulusal ve uluslararası düzeyde tanınan, saygın, etkin bir kurum olabilmek.

• MİSYONUMUZ

21.yüzyılın değişen, gelişen ve dönüşen gerçekleri ışığında; gücünü içsel dinamiklerinden alan, araştıran, sorgulayan, üreten, katılımcı ve nitelikli kadrosuyla, hizmet sunduğu alana; gerçekleştirdiği araştırma ve incelemeler neticesinde elde ettiği bilimsel verilerle, toplum yararına projeler geliştirerek ulusal ve uluslararası ölçekte artı değerler oluşturmaktır.

• DEĞERLERİMİZ

İnsan haklarına saygılı olmak, Toplumsal sorumluluk bilincinde olmak, Mesleki Uzmanlık, Kalite, Güvenirlilik, Gizlilik, Tarafsızlık, Şeffaflık, Çalışkanlık, Hoşgörü, Empati, Bilimsellik, Rehberlik ve özel eğitim hizmetleri adına sorumluluk bölgemizde bulunan Kayapınar ilçesinde faaliyetlerimiz aktif bir şekilde yerine getirmek.

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Bölümü

Bölümümüzün faaliyetleri, 11 psikolojik danışman tarafından gerçekleştirilmektedir. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri bölümü; okul rehberlik ve psikolojik danışma, psikososyal destek, bireysel ve grupla psikolojik danışma ve rehberlik ile araştırma geliştirme olmak üzere dört hizmet alanından oluşur.

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri bölümü, eğitim kurumlarında rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin etkin ve verimli şekilde yürütülmesi için rehberlik ve psikolojik danışma servisleri ile gerekli koordinasyonu sağlar ve müşavirlik hizmetini sunar.

Kuruma psikolojik destek talebi ile doğrudan başvuran bireylere ya da okullar tarafından yönlendirilen öğrenci ve velilerine bireysel ve grupla psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerini sunar. İhtiyaç hâlinde bireyi tanıma tekniklerini uygular, tarama ve tanılama amacıyla psikolojik ölçme araçlarını kullanır ve gerekli kişilere konu hakkında geri bildirimde bulunur. Öğrencilere, ailelere, öğretmenlere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin broşür, bülten, dergi, kitapçık gibi yayınlar, psikoeğitim programları, grup rehberlik etkinlikleri ile eğitim içerikleri hazırlar. Bireyin ilgi, yetenek, kişilik özellikleri ve mesleki değerleri açısından kendini tanıması, seçeneklerini fark etmesi, kariyer kararı vermesi gibi konularda kariyer gelişim sürecini desteklemek amacıyla kariyer danışmanlığı hizmeti sunar. Tercih dönemlerinde tercih danışmanlığı hizmeti verir.

Çocuğunuzun; ders çalışma, sınav kaygısı, öfke kontrolü, stresle baş etme, okula uyum, teknoloji bağımlılığı, aile ve arkadaş ilişkileri vb. konularda desteğe ihtiyacı olduğunu düşünüyorsanız rehberlik ve araştırma merkezlerine başvurabilirsiniz.

Özel Eğitim Hizmetleri Bölümü

Müdürlüğümüz bünyesindeki Özel Eğitim Hizmetleri Bölümü'nde 7 özel eğitim öğretmeni görev yapmaktadır. Özel eğitim hizmetleri bölümü; eğitsel değerlendirme ve tanılama, özel yetenekli bireylerin tanınması, izleme ile araştırma geliştirme hizmet alanı olmak üzere dört hizmet alanından oluşur. Rehberlik ve araştırma merkezlerinde bulunan özel eğitim hizmetleri bölümü bireylerin özel eğitim ihtiyaçlarını belirlemek amacıyla hizmet sunmaktadır. Bunun için bireylerin eğitsel değerlendirmesi ve tanınması yapılarak uygun özel eğitim ortamlarına yönlendirilmesine ve rehabilitasyon merkezlerinde uygulanan destek eğitim programlarından faydalanmasına karar verilir. Özel yetenekli bireylerin tanınması sonucunda aileye gerekli bilgilendirme çalışmalarını yapar. Ailelerin ihtiyaçları doğrultusunda eğitim faaliyetleri düzenler ve okullara müşavirlik hizmeti sunar. Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin yönlendirildiği eğitim kurumlarında idareci ve öğretmenlere, özel eğitim hizmetleri konusunda gerekli desteği sunar. İhtiyaç ve talepler doğrultusunda, öğretmenlere, ailelere ve bireylere yönelik görev alanı ile ilgili konularda seminer, konferans, atölye çalışması, panel gibi faaliyetler düzenler.

Özel Eğitim Hizmetleri Bölümünün Tanılama Süreci

Özel Eğitim Hizmetleri bölümümüz randevu sistemi ile çalışmaktadır. İlk defa alınacak randevular kurumumuz tarafından verilmektedir. Daha önce incelenen bireylerin randevuları <https://ramdevu.meb.gov.tr/> adresi üzerinden alınmaktadır. Özel eğitime ihtiyacı olduğu düşünülen (zihinsel,bedensel,otizm,özel öğrenme güçlüğü, dikkat eksikliği ve hiperaktivite, görme-ışıtme,üstün yetenekli v.b.) birey okul çağında ise ve ilk defa Rehberlik ve Araştırma Merkezine yönlendirilecekse; Kayıtlı olduğu okulda sınıf rehber öğretmeni tarafından kişisel MEBBİS'inde yer alan e-Rehberlik Modülüne girilerek Eğitsel Değerlendirme İsteği Formu(İlk inceleme) doldurulur.

Öğrencinin özellikleri yapılan çalışmalar ve gözlemler tüm yönleriyle forma aktarılır. Sınıf rehber öğretmeni tarafından onaylanan form okulda varsa Psikolojik Danışman/Rehber Öğretmen tarafından kişisel MEBBİS'inde e-rehberlik modülünde görülür. Psikolojik Danışman/Rehber Öğretmen tarafından varsa öğrenci ile ilgili görüşler kısmı doldurulup onaylatılarak okul müdürüne elektronik ortamda gönderilir. Okul Müdürünün kişisel MEBBİS'inde e-Rehberlik Modülüne girilip varsa görüşlerini ilgili bölüme yazarak onaylar. Form elektronik olarak Rehberlik ve Araştırma merkezine iletilmiştir. Ayrıca elden gönderilmesine gerek bulunmamaktadır.

Daha önce RAM'da incelemesi yapılmış ve kayıtlı olduğu okulunda BEP Geliştirme Birimi tarafından hazırlanan Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP)(Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 47-48. Maddeleri uyarınca) uygulanan öğrencilerin, Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu'nca yeniden incelenmesi talep edildiğinde ya da öğrenci bir özel eğitim kurumundan destek alıyorsa ve öğrenci velisinin rapor süresi sonunda yeniden RAM'da eğitsel değerlendirme talep etmesi durumunda Eğitsel Değerlendirme İsteği Formu (Yeniden) doldurularak yukarıdaki işlemler aynen tekrarlanıp form elektronik olarak Rehberlik ve Araştırma Merkezine gönderilir.

2023 EĞİTİM VİZYONU VE 21. YÜZYILDA KARİYER REHBERLİĞİ

PSİKOLOJİK DANIŞMAN ABDULMETİN ÇAVDAR

2023 EĞİTİM VİZYONU

Bir ihtiyaç olarak planlaması yapılan 2023 eğitim vizyonu;çağın değişen dinamiklerini yakalayabilmek ,eğitimde var olan eksikleri gidermek,eğitimin merkezine insanı koymak amacıyla yapılan bir stratejik eğitim planlamasıdır.Bu planlama yapılırken farklı uzmanların katılımı desteklenmiş, ihtiyaçlar doğrultusunda demokratik karar alma süreçlerinin işletilmesiyle genel tespitler yapılmıştır.

2023 eğitim vizyonu felsefesi; evrensel olan bütün insanlık değerlerini ve eski medeniyetlerin oluşturduğu kültürel birikimleri harmanlamaktır.İnsanın rasyonel tarafını vurgulayan pozitivist yaklaşımların aksine kalp ve akıllı bir bütün olarak gören bir yaklaşım benimsenmiştir.Belirlenen hedef kuram ve pratiği uzlaştırmaktır.

2023 eğitim vizyonunda rehberliğe özel bir alan ayrılmıştır.Bireyin kendi yetenek ve ilgi alanlarını keşfetmesi için yapılacak çalışmalar ,planlanan hedefler geniş yer tutmuştur.Bireyin bütün gelişimlerini takip eden öğrenci e-portfolyosunun rehberlikle ilişkilendirilmesi kararlaştırılmıştır.

21.YÜZYILDA KARIYER REHBERLİĞİ

Kariyer rehberliği:bireylerin yetenekleri ve ilgi alanları doğrultusunda doğru meslek seçimi ve ileriki yaşamında başarılı olmasında öncelikle kendisini tanımasına, daha sonra ise aile ve öğretmenin çocuğu tanımasına aracılık ederek, yönlendirici rehberlik faaliyetlerin tümünü ifade eder.

21. yüzyıl, teknolojik gelişim ve küreselleşmeye bağlı olarak sosyal, bireysel, siyasal ve ekonomik alanlarda büyük ve hızlı değişimlerin yaşandığı bir dönemdir. Mesleklerin niteliği değişmiş, geleneksel meslek türleri yerini 21.yy' da teknolojiyi kullanabilme becerisi gerektiren mesleklere bırakmıştır. Zaman ve mekan değişiminin hızlıca yaşandığı 21.yy'da hızlı ve pratik işler yapmanın önemi artmıştır.Değişen üretim ve tüketim dinamikleri mesleklerin çalışma koşulları ve sahasını da değiştirmiştir.

Kariyer rehberliği:bireylerin yetenekleri ve ilgi alanları doğrultusunda doğru meslek seçimi ve ileriki yaşamında başarılı olmasında öncelikle kendisini tanımasına, daha sonra ise aile ve öğretmenin çocuğu tanımasına aracılık ederek, yönlendirici rehberlik faaliyetlerin tümünü ifade eder.

21. yüzyıl, teknolojik gelişim ve küreselleşmeye bağlı olarak sosyal, bireysel, siyasal ve ekonomik alanlarda büyük ve hızlı değişimlerin yaşandığı bir dönemdir. Mesleklerin niteliği değişmiş, geleneksel meslek türleri yerini 21.yy' da teknolojiyi kullanabilme becerisi gerektiren mesleklere bırakmıştır. Zaman ve mekan değişiminin hızlıca yaşandığı 21.yy'da hızlı ve pratik işler yapmanın önemi artmıştır.Değişen üretim ve tüketim dinamikleri mesleklerin çalışma koşulları ve sahasını da değiştirmiştir.

Bilgi sağlama: Objektif ve gerçekçi veri sağlama

Değerlendirme: Formel ve informal teknikleri (testler, sınavlar, görüşmeler) kullanarak, bireyin belirli bir seçenek için uygunluğu konusunda doğru teşhis koyma.

Öneri sunma: Danışmanın kendi bilgi ve deneyimine dayanarak önerilerde bulunması.

Rehberlik etme: Bireylere kendi durumları, açık olan olanaklar, seçimlerinin yaklaşık sonuçları hakkındaki kendi düşünce ve duygularını keşfetmelerinde yardımcı olma.

Kariyer eğitimi: Bireylerin uygun kariyer tercihlerini yapabilmelerini sağlayabilecek beceri, kavram ve bilgileri geliştirmek üzere planlanan deneyimlerin bir programını sunma.

Yerleştirme: Adayların belirli bir işe, eğitim veya yetiştirilmenin belirli bir dersine, çalışma gözlemlerine veya stajlara girmelerine yardımcı olma.

Savunma: Belirli bireylerin lehine kurumlarla doğrudan müzakere etme.

Geribildirim: İşverenler ve bireyler tarafından gereksinim duyulan, fakat halihazırda sunulmayan, kurs

çeşitleri ve eğitim programları hakkında eğitim kurumlarını ve diğer hizmet sağlayıcıları bilgilendirme.

Takip etme mentorluk (izleme): Daha önce hizmet verdikleri bireylerin son durumunu görmek için onlarla iletişim kurma ve gerekiyorsa yardım sağlama. Kısaca özetlemek gerekirse ;birey yaşamı boyunca her türlü etkiye açıktır. Bu etkilenmelerin bireyin yapacağı tercihlerin irrasyonel olmasının önüne geçmek için bütün öğrencilere kariyer danışmanlığı sunulmalıdır.

KAYNAK

(<http://www.insankaynaklari.com>, 22.03.2005):

2023 EĞİTİM VİZYON BELGESİ

Ültanır, E. (2003), İlköğretim Birinci Kademedeki Rehberlik ve Psikolojik Danışma. Nobel Yayınevi. Ankara., s.25.

TERCİHLERİMİ NASIL YAPMALIYIM?

LGS sınavını sonuçlarının açıklanmasıyla liseye girmeye hazırlanan öğrenciler ve velilerinin en çok sorduğu soru nasıl tercih yapacağız? Bu sorunu cevabını önce Resmi Tercih Klavuzundan sonra da tecrübelerimizden faydalanarak cevaplamaya çalıştık.

PSİKOLOJİK DANIŞMAN AYSUN UZDU

- Öğrenciler Merkezî Sınav Puanı İle Öğrenci Alan Okullar, Yerel Yerleştirme İle Öğrenci Alan Okullar ve Pansiyonlu Okullar olmak üzere 3 (üç) grupta tercih yapabileceklerdir.
- Merkezi sınava girmeyen öğrenciler ise Yerel Yerleştirme İle Öğrenci Alan Okullar ve Pansiyonlu Okullar olmak üzere 2 (iki) grupta tercih yapabileceklerdir.
- Öğrenciler, ilk olarak Yerel Yerleştirme İle Öğrenci Alan Okullar ekranından tercih yapacaklar. Yerel yerleştirme tercihlerinden ilk 3 (üç) okulu Kayıt Alanından seçmek şartıyla öğrenciler en fazla 5 (beş) okul tercihinde bulunabileceklerdir. Yapılan tercihlerde; aynı okul türünden (Anadolu Lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Anadolu İmam Hatip Lisesi) en fazla 3 (üç) okul seçilebilecektir.
- Yerel yerleştirme ile öğrenci alan okullar için tercihlerini yaparak kayıt işlemini tamamlayan öğrenciler, istemeleri hâlinde merkezî sınavla öğrenci alan okullar için açılacak Merkezî Sınavla Öğrenci Alan Okullar ekranından en fazla 10 (on) okul; Pansiyonlu Okullar tercih ekranından da en fazla 5 (beş) okul olmak üzere toplamda 20 (yirmi) okul tercihinde bulunabilecektir.
- Yerel yerleştirme tercih ekranında okullar;

Yeşil renk, "Kayıt Alanında" öğrenci için ikamet adresinin bulunduğu Kayıt Alanında yer alan okulları belirtir.

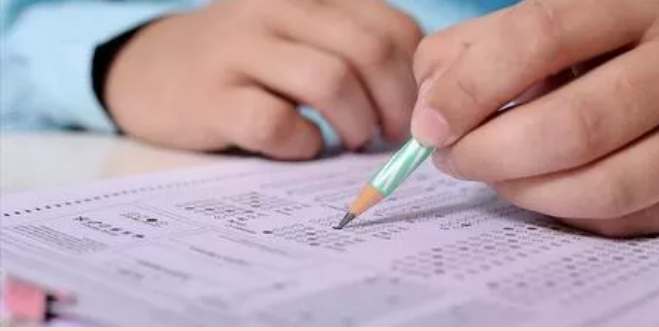
Mavi renk, "Komşu Kayıt Alanında" öğrenci için ikamet adresine göre Komşu Kayıt Alanında yer alan okulları belirtir.

Kırmızı renk, "Diğer" ise öğrenci için ikamet adresine göre bulunduğu Kayıt Alanında ve Komşu Kayıt Alanında olmayan il içindeki diğer kayıt alanları ile il dışındaki kayıt alanlarında bulunan okulları belirtir.

- Merkezî Yerleştirme, merkezî sınavla öğrenci alan fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, özel program ve proje uygulayan eğitim kurumları/proje okulları ile mesleki ve teknik Anadolu liselerinin Anadolu teknik programlarına tercihler doğrultusunda Merkezî Sınav Puanı üstünlüğüne göre yapılacaktır.
- Yerel Yerleştirme, okulların türü, kontenjanı ve buldukları yere göre oluşturulan ortaöğretim kayıt alanı ile öğrencilerin ikamet adresleri ve okul başarı puanları gibi kriterler göz önünde bulundurularak yapılacaktır. Yerel yerleştirme ile öğrenci alan okullara yerleştirme işlemi, il ve ilçe millî eğitim müdürlüklerince belirlenen kontenjanlara göre yapılacaktır.
- Yetenek sınavı ile öğrenci alan proje okulu olan fen liseleri, güzel sanatlar liseleri, spor liseleri, müzikî, hafızlık, geleneksel ve çağdaş görsel sanatlar ve spor programı/projesi uygulayan Anadolu imam hatip liselerine yerleştirme işlemleri ile öğrencilerin okullara kayıtları 16 Temmuz 2021 tarihine kadar (saat 17.00) tamamlanacaktır. Bu okullara kayıt (aday kayıt/ön kayıt) yaptıran öğrencilere tercih ekranı açılmayacaktır. Ancak öğrenciler, tercih süresi içerisinde kayıtlarını iptal ettirmeleri durumunda tercihte bulunabilecektir.

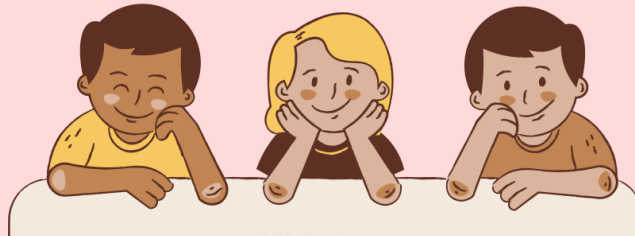
- Kaynaştırma öğrencileri ve özel gereksinimli öğrenciler tercih yaparken yukarıda da değindiğimiz gibi tercihleri yapabilecekler. Farklı olarak bu öğrenciler tercihlerine yerleştirilmediği takdirde İlçe Nakil Komisyonu tarafından yerleştirilecektir.

Buraya kadar çoğunlukla kılavuzdan faydalanarak hazırladığımız bilgilerden ve yapılması gerekenlerden bahsettik. Peki merkezi yerleştirme ile yerleşecek bir öğrenci nelere dikkat edecek ne yapacak?

YÜZDELİK DİLİM

- Öncelikle yüzdeler dilimlerin ne anlama geldiğine ve bu bilgiyi nasıl kullanacağımıza bakalım. Yüzdeler dilim genelde sizin başarı sıralamanızı gösterir. Hedeflediğiniz okulun yüzdeler dilimi ile kendi genel yüzdeler diliminizi karşılaştırarak tercih yapmaya dikkat edin. Şimdi bir örnek üzerinden bunu nasıl yapacağımıza bakalım:
- Yüzdeler diliminin %5 olduğunu düşünelim. ben yüzdeler dilimi %3 ile %8 arasında olan okullar arasından tercih listemi oluşturmalıyım. böyle bir tercih yelpazesi oluşturma sebebin sınava giren öğrenci sayısı her yıl değişirken okul kontenjanlarını sabit kalmasıdır. Siz de basit bir hesaplama yüzdeler diliminizi benzer aralıklarda oluşturabilirsiniz.
- yüzdeler dilim ;
%0.5 ise %0.2 ile %1.5
%1.5 ise 0.7 ile %4
%5 ise % 3 ile %8
%10 ise %8 ile %16
%20 ise %18 ile % 30 arasındaki okulları dikkate alarak tercih yapmalıyım.
- % 6 lık dilimde olan bir öğrenci tablodaki %5 lik dilimdeki aralığı baz alarak %4 ve %9 aralığından tercih yapabilir. Tercihlerimizi tamamladıktan sonra okul müdürlüğünüzden onaylatmayı unutmayalım. Bu süreçte önerilerimizi başarılı bir şekilde uygulayabilmenizi dileriz.

YKS TERCİHLERİ

- Tercih listenizi oluşturmadan önce seçeceğiniz okulun olanaklarına mutlaka göz atın. Üniversitenin bulunduğu Şehrin konaklama olanakları, öğrenciler için uygunluğu, trafik ulaşım vs. gibi durumlarını mutlaka öğrenin. Bunun yanında şehirde ve üniversitede sosyal olarak neler yapabileceğinizi ve kentin sosyal olanaklarını da araştırın.
- Bir diğer önemli konu tercih ettiğiniz bölümün ve üniversitenin mezuniyet sonrası iş imkanlarının nasıl olduğu, bu mesleğin ve işin gelir durumu, çalışma olanaklarının mutlaka araştırılmasıdır. Bu maddeleri göz önünde bulundurarak tercih listenizi oluşturmaya başlayabiliriz.
- Listede 24 adet tercih hakkımız bulunmaktadır. Ösym web sitesinde yayınlanan kontenjan kılavuzundan tercih etmek istediğiniz bölümlerin puan türleri, kontenjan ve sıralamaları yer alır. Bu kılavuzdan faydalanarak tercihlerinizi oluşturabilirsiniz. Tercihlerinizi yaparken her tercih sırasının yanına tercih edeceğimiz üniversitenin kodunu girmemiz gerekmektedir.
- Bir örnek üzerinden tercih sıralamamızı nasıl oluşturacağımıza bakalım. Sıralaması 100 binde olan bir öğrenci ilk tercihlerine en fazla 3 tercih olmak üzere hayalini kurduğu 30 - 40 bin sıralama aralığındaki üniversiteleri tercih edebilir.
- Ardından 5 adet olmak üzere 60-70 bin sıralama aralığındaki üniversiteleri, sonraki 10 ve daha fazla olabilecek şekilde tercihi de 90 - 110 bin sıralama aralığında bulunan yerleşmesi mümkün olan üniversiteleri yazabilir. Ardından kalan en fazla 5 adet tercihe de yerleşeceğiniz garanti olan üniversiteleri yazabilirsiniz. Siz de örneğimizdeki gibi hayalini kurduğunuz, okumak isteyeceğiniz, yerleşmeniz çok olası olan ve yerleşmeniz garanti olan üniversiteler şeklinde kategorize ederek tercih listenizi oluşturabilirsiniz. Tercih döneminizi başarılı bir şekilde geçirmenizi ve önerilerimiz faydalı olmasını diliyoruz.

TATİLDE ÖĞRENCİLER VE VELİLER İÇİN ÖNERİLER

PSİKOLOJİK DANIŞMAN YAĞMUR SAZAN

Değerli anne babalar,

Çocukların hem dinlenmeleri, hem eğlenmeleri hem de okula gittikleri dönemde zaman bulamadıkları etkinlikleri ve faaliyetleri gerçekleştirmeleri için fırsat tatil nihayet geldi. Öğrenciler için sevinç kaynağı olan tatil dönemlerinde vaktin doğru değerlendirilmesi gerekir. Tatil hiçbir iş yapmadan vakit geçirmek değildir. Doğru değerlendirilmediği takdirde tatil, çocuğun başıboş olarak hareket ettiği bir zaman dilimine dönüşür. Bu nedenle tatilde dinlenmek, ilgi ve hobileri geliştirmek, okulda öğrenilen bilgi ve becerileri pekiştirmek gelişimsel açıdan önemlidir. Çocuğun bulunduğu yaş ve cinsiyet grubuna göre tatil programının şekillendirilmesi daha uygundur. Aşağıda öğrenciler ve veliler için hazırlamış olduğumuz tatil planını siz değerli okurlarımıza sunacağız.

- Gelelim yarıyıl karnesine□ işte bütün bu söylediklerimden sonra karne konusunda neler yapılması gerekir tahmin edebilirsiniz. Aslında karneyi anne babalar alır. Çocuğunuz karnesi kötüyse çocuğunuz korkutmayın. Zaten utanarak karnesini size getiren çocuğu, birde siz aşağılarsanız başarısızlığı kabullenir ve derslerini düzeltmek için hiçbir çaba harcamaz. Bu nedenle çocuğunuz karnesini getirdiğinde ders notları düşükte olsa, ona sarılıp, öpün ve ne olursa olsun sizin küçük kızınız, biricik oğlunuz olduğunu hissettirin. Notları düşük olduğu dersleri gülümsemeyle anlatın ve □ artık önümüzdeki yıl biraz daha fazla çalışarak düzeltirsin□ diyerek moral verin.□ Ben sana güveniyorum önümüzdeki yıl daha güzel olacak, daha başarılı olacaksın□ gibi sözlerle yüreklendirin ve inandığınızı gösterin. Eğer özel desteğe ihtiyacı varsa tatil süresince fazla sıkmadan, bir özel öğretmenden destek alabilirsiniz.

• ANNE VE BABALARA TATİL ÖNERİLERİ

Anne baba olarak çocuğunuz, önce sizin çocuğunuz olduğu için koşulsuz sevdiğinizi gösterin. Sevginizi akademik başarılarıyla koşullamayın. Diğer yeteneklerini ve becerilerini ön plana çıkararak onla gurur duyduğunuz gösterin. Örneğin çocuğunuz çok iyi bir sporcudur; çok iyi yüzüyor olabilir. Aile ziyaretlerine gittiğinizde, misafirleriniz geldiğinde çocuğunuzun okul başarısı yerine, ne kadar iyi yüzdüğünden bahsedebilirsiniz. Eğer henüz çocuğunuzun bir yeteneğini keşfetmediyseniz, yeteneklerini keşfetmek için çeşitli hobi kurslarına gönderin. Bu hem çocuğun sosyalleşmesine, hem de öz güveninin yükselmesine yardımcı olacaktır. Gökçe, F. (2012).

TATİL ETKİNLİKLERİNİN AİLELERLE BERABER PLANLANMASI

Tatil etkinliklerinin planlanmasında çocuğun özgürlüğü, ilgi alanları ve ihtiyaçları büyük önem taşır. Bu sürecin çocukla birlikte planlanması daha doğru olur. Çalışmaya çocuğun hoşlandığı etkinliklerden başlanmalı, başarısı övülmeli, sonra yavaş yavaş diğer etkinliklere geçilmelidir. Tatillerde yapılan bu etkinlikler, çocuklarda sorumluluk duygusunun gelişmesini sağlar, öz disiplin geliştirir, öğrenmeye ilgi uyandırır. Çocuğunuza her şeye rağmen koşulsuz sevdiğinizi ve ona güvendiğinizi hissettirin. Çocuğunuzla geçireceğiniz zamanın uzunluğu değil kalitesi önemlidir. Çocuğunuz ile geçirdiğiniz vaktin kalitesini artırarak onun bu konudaki ihtiyacını mümkün olduğunca karşılamaya çalışın. Bu dönemde çocuğunuzun uyku düzeninin bozulmamasına özen gösterin. Çocuğunuzun kitaplığını zenginleştirin ve kitapları; inceleme, resimleme, drama ve öykü tamamlama etkinlikleri şeklinde yaşantısına katabilmesine olanak sağlayın. Çocuğunuzun yaşlıları ile birlikte vakit geçirmesi için de zaman ve ortam yaratın. Tatil dönemi, ebeveynlerin çocuklarıyla birlikte vakit geçirmeleri için çok iyi bir fırsattır. Bu zaman diliminde mümkün olduğu kadar birlikte zaman geçirin. Tatili birbirinizi daha iyi tanımak, anlamak ve birbirinizin arkadaşlığından zevk almak için değerlendirin. Çocuğunuzun TV ve bilgisayarla geçireceği zamanı sınırlandırın.

Ailelerin Çocuklarıyla Yapacağı Örnek Etkinlikler

Megafon

Amaç: Ses şiddetini yükseltecek bir materyal tasarlamak.

Örnek olay: Bir pikniktesiniz. Elinizde kâğıt bir bardak içinde bulunan meyve suyunu içerken kaybolduğunuzu fark ettiniz. Ne kadar bağırsanız da sesinizi arkadaşlarınıza duyuramadınız ve daha yüksek bir sese ihtiyacınız var... Sesinizi duyurmak için neler yapardınız? Ya da piknikte, öğretmenin etrafa dağılan öğrencilere sesini duyurabilmesi için neler yapması gerekir?

Malzemeler: Kağıt bardak, • Alüminyum folyo, • Kağıt havlu rulosu, • Fon kartonu, • Makas, • Boya, boya fırçası • Silikon

İşlem Adımları: 1. İlk olarak kağıt bardağın altı yuvarlak bir şekilde kesilerek kağıt havlu rulosu içinden geçirilip silikonla yapıştırılır. Böylece megafonun dar ve geniş ağzını oluşturulur. 2. Daha sonra bu geniş ve dar ağızları karton ile sararak aşağıdaki şekle benzer bir tasarım 3. Sonraki aşamada elde ettiğiniz megafon prototipinizi deneyerek tasarıma ilişkin iyileştirmeler yapın.

Çiçek Dürbünü

Amaç: Işığın yansıtılarak yön değiştirmesi ile değişik görüntüler elde edilebilecek bir çiçek dürbünü yapmak.

Malzemeler: • Karton, • Poşet dosya ya da saydam bir poşet, • Alüminyum folyo, • Cetvel ve makas, • Aydinger kağıdı • Yapıştırıcı

İşlem Adımları: 1. Kartpostal boyutlarında bir karton kesin ve kısa kenarları üst üste gelecek şekilde ortadan katlayın. Açın. 2. Saydam ve kalın bir poşeti karton boyutlarında kesin ve bunu kartonun üstüne koyun. 3. Kartonun üzerindeki kıvrımları cetvel ve makas kullanarak poşetin üzerinde işaretleyin. Poşeti bir kenara koyun. 4. Alüminyum folyodan da karton boyutlarında bir parça kesin. Bunu kartonun üzerine yapıştırıcı ile yapıştırın. 5. Sonra poşeti alüminyum kâğıdın üzerine koyun ve kartonu üçgen prizma olacak biçimde katlayın. (Alüminyum kağıt ve poşet içte kalacak.) Dördüncü parçayı, birincinin üzerine bantlayın. 6. Aydinger kağıdından, prizmanın tabanından daha geniş bir parça kesin. Keçe uçlu kalemlerle üzerine desenler çizin. 7. Prizmanın bir ucundan bakarken desenli kağıdı öbür uca tutun. Prizmayı ışığa tutun ve kağıdı çevirerek hareket ettirin.

Durum Değerlendirmesi: Bu etkinlikte ışık, desenli aydinger kağıdından geçip prizmanın içine vuruyor. Üzeri naylon kaplı alüminyum kenarlar ayna görevi görerek ışığı yansıtıyor. Her kenar diğer kenarlardan yansıyan ışığı da yansıtıyor. Bütün bu farklı yansımalar çok ilginç, renkli, ışıklı desenler oluşturuyor.

Öneriler: 1. Farklı materyaller kullanarak da aynı etkiye ulaşımaya çalışın. Örneğin farklı bir yansıtıcı malzeme ile desenlerin yansıtılma düzeyi değiştirilebilir mi, farklı kalınlıkta bir kağıda çizilen desen ile ışık seviyesi değiştirilebilir mi? 2. Farklı bir tasarım kullanarak desenlerin çeşitliliği artırılabilir mi?

Etkinliklere

https://nerminozdemirao.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/26/15/749972/dosyalar/2021_01/24213526_4_5796394580286900441.pdf adresinden ulaşabilirsiniz.

ÖĞRENCİLERE TATİL İÇİN ÖNERİLER

PLAN YAPIN

Öncelikle kendinize bir tatil planı hazırlayın. Tatilde neler yapacaksınız bir düşünün. Neyi ne zaman ne kadar yapacaksınız? Planlayın ve tatilinizi sonuna kadar değerlendirin.

KİTAP OKUYUN

Kitap okumak anlama kabiliyetinizi, hayal gücünüzü, kültürel bilginizi, fikir yürütme becerilerinizi geliştirir. Aynı zamanda kitap okumak okuldaki başarınıza da olumlu etki edecektir. Bunlardan yoksun kalmak kim ister ki?

AİLENİZLE VAKİT GEÇİRİN

Tatilin sizin eve kavuşmasının yanında ailenizle çok güzel vakit geçirmenize ortam hazırladığını unutmayın. Ailenizle sinemaya, tiyatroya, müzeye veya başka bir faaliyete gidebilirsiniz. Annenize yardımcı olabilir, babanızla birlikte oyun oynayabilirsiniz. Artık bunlar sizin hayal gücünüze kalmış.

ARKADAŞLARINIZLA VAKİT GEÇİRİN

Yıl boyu okul ve sınavlar sebebiyle arkadaşlarınızla yapmayı planladığınız etkinlikleri gerçekleştirmenin tam zamanı. Birlikte yapmaktan hoşlandığınız aktiviteleri gerçekleştirebilirsiniz. Kamp yapabilir, spor yapabilir böylelikle zihninizi tüm yılın yorgunluktan arındırabilirsiniz.

OKULÖNCESİ ÖĞRENCİLERİ ve AİLELERİ İÇİN TATİL ÖNERİLERİ

Çocukların çok yönlü kavram gelişimlerini ve el becerilerini desteklemek için kitapçılarda rahatlıkla bulabileceğiniz okul öncesi tatil kitabı, okul öncesi matematik, çizgi alıştırmaları, kodlama, dikkat ve algı temalı çalışma kitaplarını da tavsiye ederiz. Ayrıca çocuklara mutlaka masal okuyabilir ve okuduğunuz masalla ilgili sorular sorabilir, ayrıntılı cevaplar bekleyebilirsiniz. Böylelikle başta dil gelişimi olmak üzere tüm gelişim alanlarına faydalı olacaktır. Aşağıda hazırlanan okulöncesi öğrencileri için hazırlanan kitapçıya göz atabilirsiniz. Ayrıca tatil sürecinde MEB bakanlığının youtube kanalından yararlı videoları izleyebilirsiniz.

https://ssamikepenek.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/58/01/619395/dosyalar/2021_01/27184_603_2020-2021_Okul_Oncesi_YarYyYl_Tatil_ProgramY-Suleyman_Sami_Kepenek_YO.pdf
<https://www.youtube.com/c/mebbasin/videos>

1. SINIF ÖĞRENCİLERİNE TATİL ÖNERİLERİ

Düzeylelerine uygun masal ve öyküler okumalarını sağlayabiliriz. Okuduğu öykü ya da masalın geçtiği yer ve zaman ile ilgili sanılar sorarak yanıtlamasını isteyebiliriz. Okuduğu öykü ya da masalın kahramanlarının kimler olduğunu sanıp yanıtlamasını isteyebiliriz. Bu kahramanların yaptıklarını beğenip beğenmediklerini sorabiliriz. “Kendisi okuduğu kahraman yerinde olsa idi ne yapardı” diye sorabiliriz. Okuduğu öykü ya da masaldan nasıl bir ders çıkardığını sorup, yanıtlamasını isteyebiliriz. Tatil süresince yaptıklarını ve yaşadıkları olayları her gün birer cümle ile yazmalarını sağlayabiliriz.

2. SINIFLAR İÇİN TATİL ÖNERİLERİ

Belirlenen programa göre her gün düzenli okumalı ve okuduğu ailece takip edilmelidir. 2- Mümkün olduğu kadar kültür etkinliklerine (sinema, tiyatro, sergi, vb.) katılımı sağlanmalıdır. 3- Evde görev ve sorumluluklar verilmeli, verilenlerin takipçisi olunmalıdır. 4- Günlük basın, yayın organlarının çocuklara uygun olan bölümlerini okumaları veya izlemeleri sağlanmalı. 5-Bir dönemin yorgunluğunu atacak şekilde iyi dinlenmesine dikkat edilmeli.

3. SINIFLAR İÇİN TATİL ÖNERİLERİ

Aile ile uygun bir tatil planı yapıp, bu plana uygun hareket etmeli. Kitap okumalı, belirli saatlerde TV seyretmeli. Her gün bir fıkra öğrenip anlatmalı, bir atasözü ve deyim öğrenmeli. Gelenek göreneklerimizden düğün törenleri, bayram, hasta ziyaretleri hakkında bilgi toplayıp bazılarını uygulamalı. Evdeki çiçekler hakkında bilgi edinmeli ve bakımlarını yapmalı. Mahallesini gezmeli ve mahalle muhtarı ile tanışmalı. Gece ve gündüz gökyüzünü inceleyip notlar almalı.

4. SINIFLAR İÇİN TATİL ÖNERİLERİ

Tatilde bir kitap okuyup özetini çıkarınız. Tüm derslerden işlenen ünitelerle ilgili konuları okuyup, testlerini çözünüz. Zamanı iyi planlayarak verimli değerlendiriniz. Zamanınızın bir kısmını seviyenize uygun kitap dergi vb. okumaya bir kısmını da dinlenmeye ve eğlenmeye ayırınız. Okuduklarınızı evde velileriniz ile paylaşınız.

5- 6-7. SINIFLAR İÇİN TATİL ÖNERİLERİ

Öğrencilerimiz uzunca geçen bir çalışma dönemini geride bırakarak tatil heyecanını hissetmeye başladılar. Tatili yalnızca dinlenme ve eğlenmeye ayırmak yerine her öğrencimiz öncelikle kendine uygun bir planlama yapmalıdır. Planlarında ders tekrarları, test çözme ve eksik kaldıkları konuların yeniden öğrenilmesi yer almalıdır. 2- Tatil süresi içinde zamanının bir bölümünü kültürel faaliyetlere ayırabilir, sinema, tiyatro, sergi vb. etkinliklere katılabilirler. 3- Tatil düzensiz hareket etmek anlamına gelmemeli, günlük uyku, dinlenme, eğlenme etkinlikleri iyi planlanarak ikinci döneme zinde girmek için çaba sarf edilmelidir.

8. SINIFLAR İÇİN TATİL ÖNERİLERİ

1-Tatili hedeflere uygun şekilde değerlendirmek öncelikle bir tatil planı ve ders çalışma programı yapınız. 2-Çalışmalarınızda zihninizi fazla yormamak için teneffüs aralarını unutmayınız. 3-İki etüt üst üste aynı dersi çalışmayınız. Farklı dersler çalışarak zihninizi dinlendiriniz. 4-Yemeklerden sonraki dinlenme sürenizi biraz uzun tutunuz. 5-Okul döneminde çözemediğiniz testleri, soru bankalarını, tekrar yapmanız gereken konuların bir listesini çıkarın. 6-Deneme sınavı uygulayarak sınava kalan dönem için bir strateji geliştirin. 7-Bütün konuları tekrar ederek birinci dönem öğrenmeniz gereken konuları pekiştirin. 8-Arkadaşlarınızla bir araya gelin ve grup çalışması yapın. Böylece anlayamadığınız konuları birbirinize sorarak öğrenmeyi gerçekleştirebilirsiniz. 9-Geçmiş yılların sorularını çözmeye çalışarak, gerçek sınava hazırlanın. 10-Ders çalışmadığınız zamanı gezerek, sinemaya veya tiyatroya giderek veya sizi mutlu edecek dostlarınızla birlikte olarak değerlendirin.

Öğrencilerin İndirebileceği Yararlı Uygulamalar

Remember The Milk

ClassManager

Student Agenda

Duolingo: Dilleri Ücretsiz Öğrenin

Evernote - Düzenli Kalın

Orman: Odaklanmış kalın

DANIŞMANLIK VE EĞİTİM TEDBİRİNDE YASAL KONULAR VE UYGULAMALARI HAKKINDA

PSİKOLOJİK DANIŞMAN ERDAL HALİFEGİL

YASAL SÜREÇLER (ADALET SİSTEMİ İÇİNDE ÇOCUKLAR) VE TANIMLAR

- Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair sözleşmenin (ÇHS) 1. Maddesinde **daha erken yaşta reşit olma durumu hariç 18 yaşını doldurmamış kişi** olarak tanımlanmıştır.
- Türk Ceza Kanunu (TCK) ve Çocuk Koruma Kanunu'nda (ÇKK) ise daha erken yaşta ergin olunsa bile, on sekiz yaşını doldurmamış kişi çocuk olarak kabul edilmiş ve çocukluk kavramının kapsamı ÇHS'den daha geniş biçimde belirlenmiştir.
- Suça sürüklenen , suçun mağduru, suçun tanığı korunma gereksinimi olan veya kendisini ilgilendiren hukuk davasında taraf olarak yer alabilirler. Çocuk Adalet sistemi hem korunma ihtiyacı olan hem de suça sürüklenen çocuklarla ilgilenir ve onlara özgü kuralları içerir.
- **Korunma İhtiyacı olan Çocuk** : Bedensel , zihinsel, ahlaki, sosyal ve duygusal gelişimi ile kişisel güvenliği tehlikede olan, ihmal ve ya istismar edilen ya da suç mağduru çocuk.
- **Tanık Çocuk** : Soruşturma ve kavuşturmada bilgi ve görgüsüne başvuru yapılan çocuk.
- **Tanık sıfatıyla dinlenen mağdur çocuk** : Kendisine karşı işlenen suçta bilgi ve görgüsüne başvuru yapılan çocuk.
- **Suçta sürüklenen çocuk** : Kanunlarda suç olarak tanımlanan bir fiili işlediği iddiası ile hakkında soruşturma veya kavuşturma yapılan ya da işlediği fiilden dolayı hakkında güvenlik tedbirine karar verilen çocuk.

KORUNMA İHTİYACI OLAN ÇOCUKLAR

- Bedensel, zihinsel, duygusal, ahlaki ve sosyal gelişimi ve kişisel güvenliği tehlikede olan çocuklar.
- İhmal ve istismar edilmiş çocuklar
- Mağdur çocuklar
- Tanık çocuklar
- Suça sürüklenen ancak soruşturma veya kavuşturma evresinde korunma ihtiyacı tespit edilen çocuklar

HUKUKSAL DAYANAK

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmede (ÇHS) mağdur ve suça sürüklenen çocuklar da dahil olmak üzere her çocuk için öngörülen danışmanlık ve rehberlik tedbirleri uluslararası hukukla uyumlu olarak Çocuk Koruma Kanununda (ÇKK) da korunma ihtiyacı olan ve suça sürüklenen çocuklar için öngörülmüştür.

TEDBİR KARARI VERİLMESİNİ KİMLER İSTEYEBİLİR?

- Bir çocuğun korunma ihtiyacı içerisinde olup olmadığının ve uygulanacak tedbirin tespitinin yetkisi mahkemeye aittir.(ÇKK md.22)
- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, cumhuriyet savcısı veya çocuğun anası, babası, vasisi ve bakımından sorumlu olan kimseler mahkemeden çocuğun korunma ihtiyacının tespitini ve tedbir uygulanmasını talep edebileceği gibi mahkeme re'sen de bu incelemeyi başlatabilir (ÇKK md.7).

KİMLER HAKKINDA VERİLİR?

- Koruyucu ve Destekleyici tedbirler asıl olarak korunma ihtiyacı olan çocuklar ile suç şüphesi altında bulunan, Hakkında kovuşturma ve soruşturma yapılan çocukların desteklenmesi amacıyla verilir.
- Koruyucu ve destekleyici tedbirler; korunma ihtiyacı olan çocuklar için koruyucu ve destekleyici tedbir olarak, suça sürüklenen çocuklar için ÇKK'nın 11. maddesinin 5. maddeye atfı gereği çocuklara özgü güvenlik tedbiri olarak uygulanır.

HANGİ TEDBİR KARARLARI VERİLİR?

- Hakim, kanunda koruyucu ve destekleyici tedbirler olarak nitelenen tedbirlerden, çocuğun korunma ve destek ihtiyacına, çocuğun işlediği suçun niteliği ve cezanın miktarına göre, çocuğun yüksek yararına en uygun tedbiri belirleyecektir.
- Bu tedbir öncelikle, çocuğun kendi aile ortamında korunması olacaktır. Hakim bu tedbire ilave olarak danışmanlık, eğitim, bakım, sağlık ve barınma konularında da ilave tedbirlere başvurabilir. Şimdi sırayla danışmanlık ve eğitim tedbirleri nedir? Ve kapsamlarının ne olduğunu, nasıl uygulandıklarını, son olarak bu tedbirleri kimin uyguladığını görelim.

DANIŞMANLIK TEDBİRİ

Korunma ihtiyacı olan veya suça sürüklenen çocuk hakkında mahkeme ya da hakim tarafından verilen koruyucu ve destekleyici tedbir türlerinden biridir. Çocuğun ailesi yanında korunmasını sağlamak veya çocuk hakkında verilen tedbir kararlarının uygulanması sırasında onu ve bakımından sorumlu olan kimseleri desteklemek ya da uygulanması muhtemel tedbirler hakkında bilgilendirmek amacıyla uygulanır.

DANIŞMANLIK TEDBİRİNİN KAPSAMI NEDİR?

- Çocukların bedensel, zihinsel, psiko-sosyal, duygusal gelişimini desteklemek hükmedilebilir.
- Okul, aile ve sosyal çevresi ile uyumunu güçlendirmek ve yeteneklerine uygun bir meslek sahibi olarak hayata hazırlanmalarını sağlamak amacıyla okul başarısızlığı, okuma yazma bilmeme, okul devamsızlığı, gibi eğitim sorunlarının çözümüne yönelik faaliyetler ve okul başarısızlığını artırmak amacıyla karar verilebilir.
- Madde kullanımı, davranış bozukluğu, cinsel istismar, ergenlik sorunları, öfke kontrolü, sosyal beceri sorunu, aile içi iletişim problemleri, ailede parçalanma, ailede çocuğun değeri konusunda yeterli duyarlılığın olmaması, ailenin göçe bağlı sorunları gibi konularda korunma ihtiyacı olan veya suça sürüklenen çocuğu , aileyi ve çocuğun bakımından ve eğitiminden sorumlu kişileri bir arada sistematik bir şekilde ele alan, suç ve mağduriyetin tekrarlanmasını engellemek üzere riskleri ve koruyucu önlemleri değerlendiren ve normal gelişimi destekleyen, müdahale eden, psiko-sosyal ve eğitsel destek hizmetleri olarak uygulanır.
- Çocuğun bakımından sorumlu kimselere; anne baba eğitimi, aile danışmanlığı, aile tedavisi gibi konularda danışmanlık hizmetleri sunulur. Ayrıca, davranış değişikliği için bu anne ve babalar aile eğitimi programlarına yönlendirir.

DANIŞMANLIK HİZMETİ VERECEK OLANLAR KİMLERDİR?

Danışmanlık tedbirinin uygulanmasından Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı(ASPB), MEB ve Yerel Yönetimler sorumludur. Danışmanlık hizmeti, kurumlarda görevli sosyal çalışma görevlileri ile alanında mesleki eğitim almış görevlilerce yürütülür. Tedbir kararının uygulanması için mahkeme tarafından kurum yerine kişi görevlendirilmesinin söz konusu olduğu durumlarda; mahkeme yetki alanı içerisinde bulunan resmi veya serbest meslek icra eden sosyal çalışma görevlileri görevlendirilebilir. Yerel Yönetimler bünyesinde oluşturulan çocuk gençlik merkezleri ile bu alanda çalışmak üzere MEB'de çocuğun eğitime devam ettiği veya danışmanlık tedbirinin yanı sıra eğitim tedbirine karar verildiği durumlarda; okulda ya da kurumda bulunan Psikolojik Danışma ve Rehberlik servisinde, okulda psikolojik danışman/rehberlik öğretmeni bulunmadığı durumlarda ise Rehberlik ve Araştırma Merkezlerince yerine getirilir.

DANIŞMANLIK TEDBİRİNİN UYGULANMASI

Danışmanlık tedbirini uygulamakla görevli kişi, kurum ve kuruluşlar, mahkeme veya hakim tarafından verilen kararın kendilerine bildirildiği veya tebliğ edildiği tarihten itibaren derhal başlamakla hükümlüdür.

Danışmanlık tedbiri, ailenin kararlara katılımını sağlamaya elverişli olacak şekilde, diğer tedbir kararlarını ya da denetim altına alma kararını izleyen görevliler ile işbirliği içerisinde yerine getirilir.

Danışmanlık tedbirini kararını yerine getirmekle görevli danışman, kurum veya kuruluşlarca, bu tedbir kararının yerine getirilmesinde hazırlanacak uygulama planına esas olmak üzere; Çocuk Koruma Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 22. Maddesinde belirtilen bilgi edinme ilkelerine uymak şartıyla sosyal inceleme raporundan yararlanır. Danışmanlık tedbiri, hizmetin niteliğine göre haftalık ya da on beş günlük periyotlarla uygulanmalı, en az sekiz seans yapılmalıdır. Bu sürenin sonunda tedbirinin devamı konusunda karar verilmelidir.

Danışmanlık hizmeti yerine getirirken;

- Çocuk, aile, bakmakla yükümlü kişi veya kişiler ile ilgili bilgiler ve dosya bilgileri toplanarak incelenir.
- Çocuk, aile, bakmakla yükümlü kişi veya kişiler ile tanışılır.
- Danışman, görev ve sorumlulukları hakkında çocuğu, aileyi, bakmakla yükümlü kişi veya kişileri bilgilendirir.
- Çocuğa ve aileye mahkeme kararı ve yükümlülüklerinin tanıtımı, uymama halinde ve devamının kesilmesinde sonuçları ile aileye çocuğuyla ilgili sorumlulukları anlatılır.
- Danışmanlık hizmeti ile ilgili bir uygulama planı hazırlanır. Çocuğun ailesinin yanında yaşadığı durumlarda çocuk ve aile sürece birlikte dahil edilir, ilgili kişilerle de görüşme sağlanır. Çocuğun ailesinin yanında yaşamadığı ve ailesinden uzak olduğu durumlarda ailenin sürecin gelişiminden ve üstüne düşen görevlerden haberdar edilmesi için gerekli önlemler alınarak danışmanlık hizmeti başlatılır.

- Çocukla haftada en az bir kez, aileyle en az iki hafta da bir kez gerçekleştirilecek görüşmeler planlanır ve bu plan doğrultusunda takip edilir.
- Danışmanlık tedbirinin uygulama sürecinin değerlendirmesinde kullanılacak izleme kriterleri, bu hizmeti sunacak danışman tarafından belirlenerek uygulama planında gösterilir. Uygulama planı doğrultusunda üçer aylık periyotlarla sürecin değerlendirmesi ve varsa tedbirin değiştirilmesine ilişkin öneriyi de içeren rapor; Yönetmeliğin 18 . maddesinde belirtilen usule göre mahkeme veya çocuk hakimi tarafından , incelettirilmek üzere mahkemeye ulaştırılır.

EĞİTİM TEDBİRİ

Çocuk Koruma Kanununa Göre Verilen Koruyucu ve Destekleyici Tedbir Kararlarının Uygulanması Hakkında Yönetmelik (Bkz: ÖRGM Danışmanlık Tedbiri Uygulamaları El Kitabı S.25)

Madde 13:

(1) Eğitim tedbiri, çocuğun bir eğitim kurumuna gündüzlü veya yatılı olarak devamına; bu şekilde eğitim alması mümkün olmayan çocukların evde eğitim almalarına, özel eğitim almaları gereken çocukların eğitsel ihtiyaçları doğrultusunda ilgili eğitim kurumuna devamına, kendilerine, ailelerine, öğretmenlerine ve okul personeline; uzman personel, araç gereç sağlanmasına yönelik tedbirler ile çocuğun iş ve meslek edinmesi amacıyla bir meslek veya sanat edinme kursuna gitmesine veya meslek sahibi bir ustanın yanına yahut kamu ya da özel sektöre ait iş yerlerine yerleştirilmesine yönelik tedbirlerdir. Yönetmelikten de anlaşılacağı üzere Eğitim tedbiri kapsamında hedeflenenler, Rehberlik Öğretmenliği alanı kapsamında değildir.

PEKİ EĞİTİM TEDBİRİ UYGULAMALARI KİMİN SORUMLULUĞUNDADIR?

Eğitim tedbiri uygulaması; Okul müdürü ve müdür yardımcıları ilgilenmek zorundadır. Okulda başka bir personele bu görevin sevk edilmesi ve verilmesi yönetmeliklere uygun değildir.

KURUMLAR YÖNETMELİĞİNE GÖRE SORUMLU

MEB Okul Öncesi Eğitim Ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği

“Devam, devamsızlığın izlenmesi ve izin verme” başlıklı konu altında MADDE 18 - (1) (Değişik:RG-25/6/2015-29397) Çocukların devamsızlıkları, okul öncesi eğitim kurumlarında öğretmen, ilkokullarda sınıf öğretmeni, ortaokul ve imam-hatip ortaokullarında ise okul yönetimi tarafından e-Okul sistemine işlenir ve yöneticiler tarafından takip edilir.

Lise ve dengi okullarda ise MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği

“Devam-devamsızlık ve ilişik kesme” başlığı altında MADDE 36- (1) Okula devam zorunludur. Veliler, öğrencilerinin okula devamını sağlamakla yükümlüdürler. Millî Eğitim Temel Kanununun 26. maddesi gereğince okul yöneticileri, millî eğitim müdürleri ve mahalli mülkî idare amirleri öğrencilerin okula kayıt ve devamıyla ilgili gerekli tedbirleri alırlar. denilmektedir.

Yönetmelikler incelendiğinde eğitim tedbiri takip ve uygulamaları yapmaktan birinci derece sorumlu kişinin okul müdür ve müdür yardımcısı olduğu açıkça görülmektedir. Eğitim tedbiri uygulamalarının okulda rehberlik personeli de dahil herhangi bir öğretmenin sorumluluğuna verilmesi yasal değildir.

ÖRGM Danışmanlık Tedbiri Uygulamaları El Kitabı

Çocuk Koruma Kanununa göre verilen koruyucu ve destekleyici tedbir kararlarının uygulanması hakkında yönetmelik, 24 Aralık 2006, Sayı : 26386

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Çocuk Hizmetlerine İlişkin Genelge, 7 Mayıs 2012, Sayı : B.17.0.ÇHG.0.14.00.00-23

MEB Okul Öncesi Eğitim Ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, 26 Temmuz 2014, Sayı: 29072

MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği, 2 Eylül 2020, Sayı : 31232

AİLE KAVRAMI VE ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÇOCUĞA SAHİP AİLELERİN PSİKOLOJİK SÜREÇLERİ

ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENİ
ELİF UZUN | MUHTEREM AVCU

Aile, en küçük toplumsal birim olarak tanımlanmaktadır. Bireyler bu birimin içerisinde doğar ve yetişirler. Hatta yaşamlarının büyük bir bölümünü bu küçük sosyal grup ile birlikte geçirirler (Cavkaytar, 2018). Türk Dil Kurumunun tanımına göre aile; “evlilik ve kan bağına dayanan, karı, koca, çocuklar, kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu toplum içindeki en küçük birlik” olarak tanımlanır (TDK, 2020). Aile kurumu insanlık tarihi kadar eskidir ve toplumlara ve zamana göre farklılıklar gösterse de evrensel olma özelliğine sahiptir. Huzurlu, mutlu ve sağlıklı çocuklar, ancak ve ancak yine huzurlu, mutlu ve sağlıklı ailelerde yetişmektedir (Sancakoğlu, 2019). Bundandır ki dünyanın her yerinde devletler aile kurumunu önemsemiş ve bu kurumu yasal düzenlemeler ile koruma altına almıştır.

Ülkemizde de bu konuda ilgili yasal düzenleme “T.C. Anayasa’sında Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler” kapsamında ‘Ailenin Korunması ve Çocuk Hakları’ özel bir başlıkta yer alır (1982 T.C. Anayasası, Madde 41). İlgili maddede özellikle anne ve çocuğun korunmasına yönelik tedbirlerin devlet tarafından alınacağı belirtilmektedir. Aile kurumunun işlevlerinden biri çocuk sahibi olmak ve çocuğunu sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetiştirmektir. Bu bağlamda çocuğun bilişsel, psikomotor, duyuşsal, sosyal ve psikolojik alanlarda nitelikli bir şekilde yetiştirmek ve topluma kazandırma görevi de ailenin temel görevleri arasında yer almaktadır. Her ebeveyn sağlıklı bir çocuk dünyaya getirip onu sağlıklı bir şekilde yetiştirmeyi planlar ve hayal eder. Ancak bazı ebeveynler bu plan ve beklentiler içerisindeyken sağlıklı olmayan bebek dünyaya getirdiklerinde ebeveynlerin hayalleri, beklentileri ve gelecek planları zaruri olarak değişim gösterir (Sancakoğlu, 2019). Hatta bu durum ebeveynlerin yaşam şeklini ve standartlarını önemli ölçüde etkiler. Bu durumdan en çok da çocuğa birincil düzeyde bakım veren anneler etkilenmektedir. Çocuğuna “özel gereksinimli” teşhisi konulduktan sonra bir anne, çocuğunun özelliklerine uygun bakım ve eğitimi sağlama hususunda kendini sorumlu hissetmekte ve yaşam planlarını buna göre şekillendirmektedir. Özel gereksinimli bir çocuğun tıbbi ve eğitim takibi çoğu zaman zorlayıcı ve yorucu olabilmektedir. Bunun doğal bir sonucu olarak da aileler süreçten olumsuz etkilenebilmektedir. Özel gereksinimli çocuğa sahip pek çok ebeveyn kendini stres altında hissetmekte (Masulani-Mwale vd., 2018; Montes ve Halterman, 2007; Pisula, 2007; Spratt vd., 2007) ve bu ailelerin yaşam doyumları da düşük düzeyde seyretmektedir (Darling, Senatore ve Strachan, 2012; Samadi, McConkey ve Boghrabadi, 2020). Çocuğun sahip olduğu yetersizlik türü ve düzeyi ailelerin yaşam doyumları üzerinde farklı etkiler yaratmasıyla birlikte, genel olarak bu ailelerde yaşam doyumları düşük düzeydedir (Samadi, McConkey ve Boghrabadi, 2020).

Dikkat edilmesi gereken önemli bir husus, bu evrelerin hiyerarşik, sıralı ve tekdüze bir yapıda olmadığı, inkâr öfke gibi olumsuz hisler zaman geçtikçe azalsalar da, yıldönümleri, doğum günleri, tatiller gibi özel anlam ifade eden günlerde tetiklenebilir olduğudur (Clayton, 1990, 34-38; Er, 2006, s. 155). Aileler çocuklarıyla yaşıt diğer çocuklar okula başladığında, işe girdiğinde, evlendiğinde kendi çocuklarının yaşayamadığı hayatı kayıp olarak görüp, yeniden üzüntü duyulabilir. (Parkers, 1998).

İlk şok ve inkâr evresinde sadece onları dinlemek, tavsiye vermektan kaçınmak, üzüntülerini görmek ve müdahale etmemek önemlidir. Bu evrede yaklaşım olumlu da olsa yardım kabul edilmeyebilir, acının yaşanmasına izin vermek gereklidir. İnsanlar bir olaya ilk üzüldükleri zamanlarda teselli amaçlı söylenen sözler yaşanan acının görmezden geldiği önemsenmediği, anlaşılma hissi oluşturabilir. Bu durum ilerleyen aşamalarda yardımın reddedilmesine neden olabilir. Kabul aşamasına kadar aileler şefkatle saygıyla dinlenmeli, bu düzeye geldiğinde ailelerin çocukları için kurdukları hayallerin değişmesi gerektiği, farklı bir hayat yaşadıklarını görmelerini sağlamaya çalışmak önemlidir. Bu bağlamda danışmanlık yapacak/destek sağlayacak kişilerin travmatik olaylara özgü psikolojik süreçleri bilmesi gereklidir.

ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÇOCUĞA SAHİP AİLELERE ÖNERİLER

- Çocuğunuzu iyi tanıyın ve olduğu gibi kabullenin.
- Çocuğunuzla alakalı gerçekçi beklentiler edinin.
- Özel eğitimin temel ilkesi olan "tutarlılık" ilkesini göz ardı etmeyin.
- Davranışlarınızda tutarlı olun. Bugün yapılmasını istemediğiniz yanlış bir davranışı yarın görmezden gelerseniz, o davranış tekrarlamaya devam edecektir. Çocuğın bir davranışı bırakmasını veya bir davranışı gerçekleştirmesini istiyorsanız; çocuğunuza bu konuda tutarlı ve kararlı davranmalısınız.
- Sabırlı olmak bu durumda en büyük öneme sahip. Çocuğunuza her ne yapıyorsanız sabırla ve asla vazgeçmeden devam edin. Olmuyor diyerek ümitsizliğe kapılmayın.
- Çocuğunuzun anlamaya çalışın.
- Çocuğunuz konuşmıyor ve sizden bir şey isterken işaret ya da anlamsız sesler kullanıyorsa, o işaretleri siz cümleye dökün. Çocuk suyu gösteriyorsa; "Su mu istiyorsun?" "Al bakalım su iç." gibi cümlelerle çocuğunuza dil girdileri verin.

KAYNAKÇA:

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi Cilt: 11 Sayı: 57 Haziran 2018
<https://cdn-acikogretim.istanbul.edu.tr/>

Cavkaytar, A. (1998). Zihin Engellilere Özbakım Ve Ev İçi Becerilerinin Kazandırılmasında Bir Aile Eğitimi Programının Etkililiği. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi.

Cavkaytar, A. (2010). Özel Gereksinimli Çocuğu Olan Aileler. Tülin Güler (Ed.), Anne Baba Eğitimi (S. 73-89). Ankara: Pegem.

AİLELERE ETKİNLİK ÖNERİLERİ

ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENİ
ELİF UZUN | MUHTEREM AVCU

ETKİNLİK ADI: SEVİMLİ KUKLALAR

Kâğıt havlu rulolarını sulu/guaj/parmak boyası kullanarak farklı renklerde boyayınız. Boyadığınız rulolarınıza farklı renkte karton/el işi kâğıdı vb. kullanarak ağız, göz, burun çiziniz. İsterseniz ağız, göz, burun yapışkanı da kullanabilirsiniz. Kuklalarınıza tüylü tel/kâğıt/karton/el işi kâğıdı kullanarak kollar ve bacaklar yapmayı da unutmayınız. İsterseniz kuklalarınıza isim verebilir ve verdiğiniz isimleri üzerlerine yazabilirsiniz. Tüm kuklalar hazır olduğunda üst kısmından ip geçirebilirsiniz. İpleri uç kısmından bağlamayı unutmayınız.

VELİYE ÖNERİLER

ZİHİNSEL YETERSİZLİĞİ VE OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU OLAN BİREYLER İÇİN

- Kukla yapımını basit ifadelerle çocuğunuza anlatabilirsiniz ve kukla yapımının basamaklarını gerektiğinde tekrarlayabilirsiniz.
- Etkinliğin uygulama aşamasında çocuğunuzu cümleleriniz ile yönlendirerek basamakları açıklayabilir, siz yaptıktan sonra ondan yapmasını isteyerek yardımcı olabilirsiniz.
- Çocuğunuzun kukla yaparken zorlandığı basamaklarda ellerinden tutarak yapmasını sağlayabilirsiniz.
- Etkinlik sırasında çocuğunuz ile göz teması kurarak kısa ve net cümlelerle uygulamayı anlatabilirsiniz.
- Çocuğunuzun performansına göre görseller veya videolar hazırlayarak etkinliğe katılmasına yardımcı olabilirsiniz. Önceden hazırladığınız kuklalarla oluşturduğunuz hikâyeyi anlatarak dikkat çekebilirsiniz.

GÖRME YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLER İÇİN

- Etkinliğe başlamadan önce nasıl yapacağını çocuğunuza anlatabilirsiniz.
- Etkinliğe başlamadan önce basit bir nesneye dokundurarak eline çizim yaptırabilirsiniz.
- Dokunduğu nesne ile eline çizdiği nesnenin ortak özelliklerini algılamasını sağlayabilirsiniz.
- Kukla yapımının aşamalarını daha açıklayıcı şekilde vererek çocuğunuzun etkinliği daha kolay anlamasını sağlayabilirsiniz.

AZ GÖREN BİREYLER İÇİN

- Etkinlik alanının ışıklandırılmasını çocuğunuzun görme performansına uygun olarak yapabilirsiniz.
- Kullanacağınız malzeme renginin etkinliği yapacağınız zemin üzerinde görünebilir olmasına dikkat edebilirsiniz.
- Çocuğunuzun performansına göre sesli betimleme videoları hazırlayarak etkinliğe katılmasına yardımcı olabilirsiniz.
- İhtiyaç halinde çocuğunuzun ellerinden tutarak yardımcı olabilirsiniz.
- Çocuğunuzun sizi model almaya ihtiyacı olabilir. Bu sebeple siz kuklanın nasıl yapılacağını gösterirken çocuğunuzun da size bakarak kuklayı yapmasını sağlayabilirsiniz.

İŞİTME YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLER İÇİN

- Etkinlik sırasında etkinlik aşamalarını işaret dili ve resminler üzerinden göstererek etkinliği çocuğunuz için daha anlaşılır hale getirebilirsiniz.
- Çocuğunuzun duymasını desteklemek ve gerektiğinde ayrıntılı açıklama yapabilmek için etkinlik esnasında çocuğunuza yakın oturabilirsiniz.

DİL VE KONUŞMA BOZUKLUĞU OLAN BİREYLER İÇİN

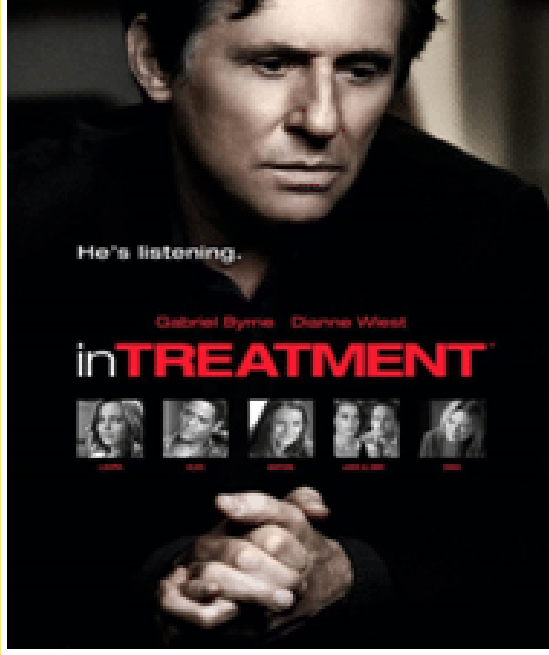
- Çocuğunuz söyledikleriniz anlamakta zorlanıyorsa etkinliği basit ve kısa cümlelerle anlatarak görsellerle kukla yapım aşamalarını gösterebilirsiniz.
- Çocuğunuzun dil becerilerinde bulunduğu düzeye uygun kuklalar yapmayı tercih edebilirsiniz. Böylelikle dil becerilerini destekleyebilirsiniz.
- Eğer çocuğunuz konuşmıyorsa gösterdiğiniz görseller üzerinden iletişim kurabilirsiniz.
- Çocuğunuz konuşabiliyorsa konuşma düzeyine uygun tek kelimeli cevaplar iki kelimeli cevaplar , üç kelimeli cevaplar olacak şekilde karşılıklı etkileşime girerek çeşitli sorular sorabilirsiniz.
- Çocuğunuz karşılıklı etkileşim halinde uygun dil becerileri sergilediğinde de düzeltme yapmamız gereken yerlerde onu pekiştirerek çocuğunuzun cesaretini artırabilirsiniz.
- Çocuğunuzun performansına göre görseller ve ya videolar hazırlayarak etkinliğe katılmasına yardımcı olabilirsiniz.
- Çocuğunuzun kukla yaparken zorlandığı basamaklarda ellerinden tutarak yapmasını sağlayabilirsiniz.

BEDENSEL YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLER İÇİN

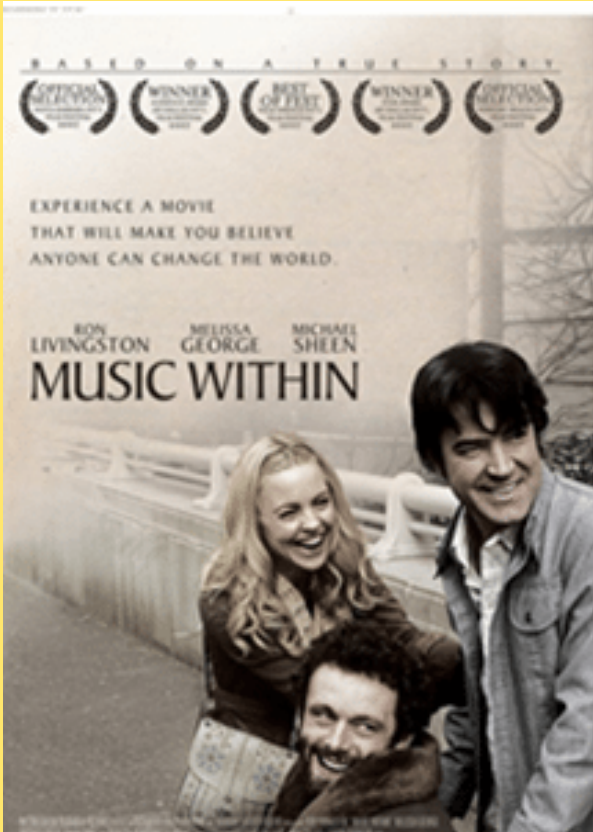
- Çocuğunuzun kukla yaparken zorlandığı basamaklarda ellerinden tutarak yapmasını sağlayabilirsiniz.
- Kukla yapımında çocuğunuzun daha rahat tutup kavrayabileceği malzemeleri kullanabilirsiniz.
- Çocuğunuz çizmekte zorlanıyorsa hazır ağız burun kullanabilir, yapıştırmakta zorlanıyorsa yapıştırma malzemesini siz sürerek çocuğunuzun yapıştırmasını sağlayabilirsiniz.

FİLM DİZİ KİTAP ÖNERİLERİ

PSİKOLOJİK DANIŞMAN SÜMEYRA DOĞAN

Her bölümü terapist Dr. Paul Weston'ın bir hastasıyla yaptığı seanslardan oluşan dizi, kendi hayatında da problemleri olan bir doktorun iş ve özel hayatını ekrana getiriyor. Hastalarına yaptığı terapilerin sonrasında ,her cuma kendi terapi seansı için Maryland'e giden Dr. Watson, kendi hayatının düğümlerini de böyle çözmeye çalışıyor.

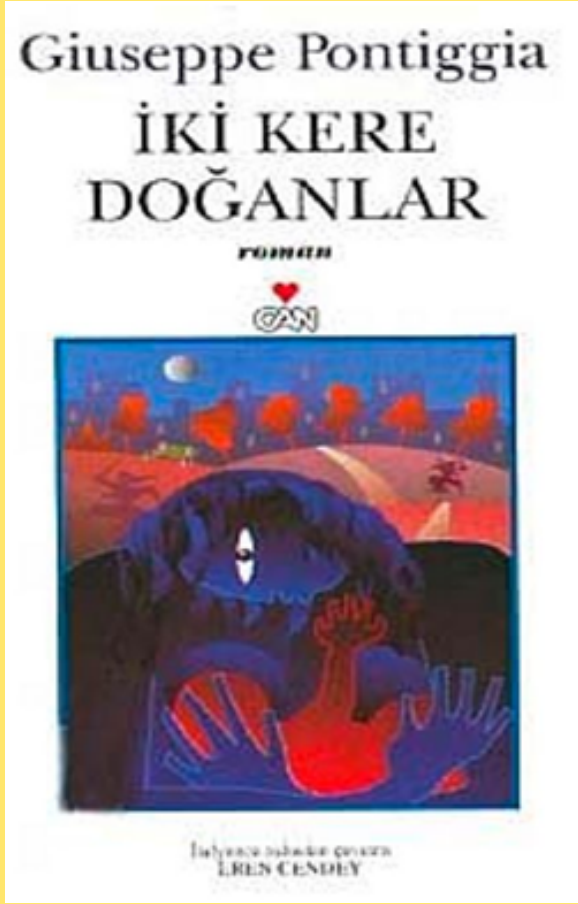
Richard, Vietnam savaşı sırasında kulağından yaralanır ve duyma yetisini kısmi olarak kaybeder. Eve döndüğünde Vietnam gazileri dahil tüm engelli insanlara yardım etmek için bir misyon üstlenir. Hayatını tekerlekli sandalyede geçiren en yakın arkadaşı Art'ın da (Michael Sheen) yardımıyla Richard toplum tarafından dışlanan tüm engelli insanların hakları için mücadeleye etmeye başlar.

İki küçük çocuk Kavin ile Naina'nın hiperaktif olduğu ilk başlarda aileleri tarafından bile anlaşılmamıştır. Fakat çocuklar okul çağına gelip okula gittiklerinde öğretmenleri tarafından yaramazlıkları nedeniyle her okuldan kovulur. Ayrıca ailelerinin durumu iyi olduğundan onları paralı okullara gönderirler burada da barınamazlar ve olaylar gelişir.

Resimleriyle Çocuk, resim etkinliğini çocuğu tanıma tekniği olarak ele almaktadır. Bu kitabı okuduktan sonra resmin ne kadar açık bir ifade aracı olduğunu göreceksiniz; resimlerini kitapta verilen bilgilerin ışığında incelediğinizde, çocuğunuzu daha kolay anlayacaksınız; onun derin duygu ve düşüncelerinden haberdar olacaksınız.

Son kuşak İtalyan yazarları arasında önemli bir yere sahip olan Giuseppe Pontiggia, İki Kere Doğanlarda çok hassas bir konuyu ele alıyor; engelli bir çocukla yaşama gerçeği. Paolo, zor bir doğumun sonunda, birtakım fiziksel ve zihinsel sorunlarla dünyaya gelmiştir. İki Kere Doğanların anlatıcısı olan babası da, annesi de, ilk başta bu durumun kalıcı olduğu kabullenmekte güçlük çekerler. Sonunda başka bir doktor, onlara hayatlarının bundan sonra tutacağı yolu gösterir: Engelli bir çocukla yaşayacak, onu keşfederken kendilerini de daha iyi tanıyacak, çocuğun bir birey olarak ayakta durabilmesi için çaba harcayacaklardır.

Alice Miller "Yetenekli Çocuğun Dramı" kitabı ile bizleri önce bir uyanışa, sonrasında da yaşayışlardaki pusların berraklığına kavuşmak için mücadeleye çağırıyor. Döneminde oldukça göz ardı edilmiş bazı noktaları mercek altına alarak sohbet tadında, samimi bir dille bir nevi tutsaklığa sebep olan çocukluk ve belki de bebeklik yaşantımızı konu ediyor.

15 TEMMUZ DESTANI

ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENİ MEHMET ALİ DAĞHAN

Türkiye'nin destan yazdığı bir gündür. Milli Mücadele döneminden bu yana millet kuvvetini ve gücünü tekrar gösterdiği günlerden bir gündür. Topyekûn, dil, din, ırk ve cinsiyet ayrımı olmadan tek bayrak altında toplanan insanların bir işgale karşı sonuna kadar direnişini temsil eden bir gündür. Çıplak elle ağır silahlara karşı verilen mücadelenin, korkusuz ve amansız örneklerini barındıran Türkiye Tarihi'nin en büyük dönemeçlerinden biri olarak milletin mükemmel ve muhteşem bir direnişle muazzam bir güçle vatanını ve devletini koruduğu bir gündür. 15 Temmuz, bir işgal girişimine karşı doğrudan milletin çıplak eliyle silahları erittiği, tankları ezdiği bir gündür. Tankların insanları ezdiği bir gün olarak anlatılması yanlıştır. 15 Temmuz'da Türk vatandaşı işgalci envantere geçirilmiş tankları ezmiştir. Türkiye Destanı olarak 15 Temmuz, milli birlik ve beraberliğin can ve mal pahasına birlikte olmanın, yardımlaşmanın ve dayanışmanın savaş şartlarında bütün dünyaya gösterildiği bir tarihtir. Bütün dünya toplumlarına ve devletlerine ders veren bir direniş hareketidir. Ey dünya halkları bir direniş yaparsanız ve zulme başkaldırıp harekete geçerseniz işte 15 Temmuz günü büyük Türkiye Direniş Hareketi olarak bütün yatay ve dikey çizgileriyle karşınızda durmaktadır.

15 Temmuz, vatanımızın bölünmez bütünlüğünün, milletimizin azim ve kararının belirlediği bir gün olarak tarihe altın harflerle geçmiş. Biz öldük, biz ezildik, biz yaralandık ama çocuklarımız ve vatanımız sağlamdır.

*www.derszamani.net sayfasından alıntıdır.

DIYARBAKIR SURLARI

ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENİ FIRAT BOZUK

Diyarbakir surları, dünyanın en eski ve en sağlam şehir surları arasındadır. Uzunluk bakımından dünyada Çin Seddi ve İstanbul Surları'ndan sonra gelir. Ancak sağlamlığı, sur ve burçlarındaki görkemli kabartma, kitabe ve kapıları ile eşsiz bir yere sahiptir.

Bu nedenle Diyarbakir Surları, şehri saran basit bir duvar olmanın ötesinde, kuruluşundan bu yana bu topraklarda yaşayan birçok medeniyetin en güzel izlerini taşıyan bir kültür mirası, bir açık hava müzesidir.

Diyarbakir Surları, 5 kilometre uzunluğunda, 10-12 metre yüksekliğinde ve 3-5 metre genişliğindedir. Sur içindeki alanın boyutları 1700-1300 metredir. Surlar, şehrin batısında bulunan eski yanardağ Karacadağ'dan akan kalın bazalt tabakaya uygun olarak kalkan balığı şeklindedir. Balığın baş kısmı İç Kale'ye, kuyruk kısmı ise güneybatı kesimindeki Yedi Kardeş ve Evli Beden burçlarının olduğu yere uyar.

Diyarbakir Surlarının yapımında yörenin temel yapı malzemesi olan gri-siyah bazalt taşı kullanılmıştır. Sur ve burçların üzerinde, güneş ve yıldız sembolleri, kaplan, boğa, çift başlı kartal, akrep ve at kabartmaları, silah, meyve ve tahıl şekilleri bazalt taşlar üzerine işlenmiş ve günümüze kadar gelmiştir. Ayrıca birçok yerde, özellikle Urfa Kapı ve Dağ Kapı çevresinde eşsiz kitabe ve motifler bulunmaktadır.

Diyarbakir Surları'nın bir kısmı, şimdiki İç Kale'ye uyan yerde Hurriler tarafından yapılmıştır (M.Ö.3000). Bu bölge, muhtemelen gerek Dicle vadisine gerek Diyarbakir düzlüğüne hakim en stratejik yer olarak seçilmiştir.

Diyarbakir Surları, günümüzdeki şekli ile 346 yılında Bizans İmparatoru II. Constantinus döneminde yapılmıştır. Ancak o zamanki surların şimdiki Gazi Caddesi'nden geçen batı kesimi 367-375 yılları arasında, şehre gelenlerin artmasının üzerine yıkılmış ve surlar şimdiki şekliyle genişletilmiştir.

Özellikle Romalılar, Bizanslılar, Abbasiler, Mervaniler, Selçuklular, İnalıoğulları, Nisanoğulları, Artukoğulları, Eyyubiler, Akkoyunlular ve Osmanlılar'dan günümüze kadar gelen birçok kıymetli burç, kitabe ve kabartmalar bulunmaktadır. Bu eserler, o dönemlerin canlı birer şahidi olarak hala yaşamaktadır.

Diyarbakir Surları, esas olarak iç ve dış kaleden oluşur. İç Kale, surların Fis Kayası denilen kuzeydoğu ucundadır. İç Kale'de Bizanslılar'dan kalan Nestorian Kilisesi vardır. Bu kilise VI. yüzyılda yapılmıştır. Halen, yarı harap vaziyettedir. İç Kale'deki en önemli yapı Virantepe denilen yerdeki Artuklu Sarayı'dır. 1210-1220 yılları arasında yapılan sarayla ilgili kazılar 1956'da Prof. Dr. Oktay Aslanapa ve ekibi tarafından gerçekleştirilmiş, saray kalıntıları, altın yıldızlı ve Türk motifli mozaikler ve çok gösterişli sekiz köşeli havuz ortaya çıkarılmıştır. Bu sarayda devrin önemli bilim adamları ve özellikle Cizreli Eb'ülizz'in yaşadığı bilinmektedir.

Günümüzde Artuklu Sarayı halen harap haldedir. İç Kale içerisinde ayrıca I. Dünya Savaşı sırasında Atatürk'ün kaldığı bina ve bazı adli (Adliye günümüzde buradan surların dışına, yeni Belediye binasının bitişiğindeki binaya taşındı) binalar bulunmaktadır.

İç Kale'yi saran surlar Kanuni Sultan Süleyman zamanında yeniden gözden geçirilmiş ve genişletilmiştir. Bu surlarda 16 burç vardır. Burçlar, dört, altı ve sekiz köşelidir. Günümüze kadar iyi korunmuş olarak gelmişlerdir. Bu surlar üzerinde "Kanunî Kitabesi" bulunmaktadır.

Dış Kale Surları, İç Kale'yi sararak Dağ Kapı-Urfa Kapı ve Yeni Kapı-Mardin Kapı yoluyla eski şehri saran 7. Dış surlar üzerinde 82 burç bulunur. Burçlar çoğunlukla yuvarlaktır, ancak dört ve altı köşeli olanlar da vardır. Benusen ve Dicle vadisine bakan kesimde daha çok dörtgen burçlar bulunur.

PSİKOLOJİK DANIŞMAN YAĞMUR SAZAN

CAHİT SITKI TARANCI (1910-1956):

Şair. İlkokulu Diyarbakır'da okudu. Daha sonra Saint Joseph ve Galatasaray Liselerinde öğrenim gördü. Öğrenimine Mülkiye Mektebive Paris Siyasal Bilgiler Fakültesinde devam etti. 1940'da II. Dünya Savası nedeniyle yurda döndü ve asker oldu. Anadolu Ajansı ve Çalışma Bakanlığı'nda çevirmen olarak çalıştı. Tedavi için gittiği Viyana'da öldü. Taranca'nın ilk şiirleri 1930'larda Muhit ve Servet-i Fünun dergilerinde yayınlandı. İlk yıllarda, A. Hamdi Tanpınar ve Necip Fazıl'dan, sonraki yıllarda ise Baudelaire'den etkilendi. Varlık, Yaradılış, İstanbul gibi dergilerde şiirleri yayımlandı. Taranca'nın baslıca eserleri: Ömründe Süküt, Otuzbes Yas, Düsten Güzel, Sonrası.

35 YAŞ ŞİİRİ

Yaş otuz beş! yolun yarısı eder.
Dante gibi ortadayız ömrün.
Delikanlı çağımızdaki cevher,
Yalvarmak, yakarmak nafiye bugün,
Gözünün yaşına bakmadan gider.
Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz?
Ya gözler altındaki mor halkalar?
Neden böyle düşman görünürsünüz,
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar?
Zamanla nasıl değişiyor insan!
Hangi resmime baksam ben değilim.
Nerde o günler, o şevk, o heyecan?
Bu güler yüzlü adam ben değilim;
Yalandır kaygısız olduğum yalan.
Hayal meyal şeylerden ilk aşkımız;
Hatırası bile yabancı gelir.
Hayata beraber başladığımız,
Dostlarla da yollar da ayrıldı bir bir;
Gittikçe artıyor yalnızlığımız.
Gökyüzünün başka rengi de varmış!
Geç fark ettim taşın sert olduğunu.
Su insanı boğar, ateş yakarmış!
Her doğan günün bir dert olduğunu,
İnsan bu yaşa gelince anlarmış.
Ayva sarı nar kırmızı sonbahar!
Her yıl biraz daha benimsediğim.
Ne dönüp duruyor havada kuşlar?
Nerden çıktı bu cenaze? Ölen kim?
Bu kaçınıcı bahçe gördüm tarumar?
Neylersin ölüm herkesin başında.
Uyudun uyanamadın olacak.
Kim bilir nerede, nasıl, kaç yaşında?
Bir namazlık saltanatın olacak,
Taht misali o musalla taşında.

Cahit Sıtkı Taranca

ALİ EMİRİ (1857--1924):

Araştırmacı, tezkire yazarı. Ömrü kitap okumak, yazmak ve toplamakla geçen Ali Emiri'nin zengin bir kütüphanesi vardı. Vefatından sonra bu kitapları Fatih Millet Kütüphanesine konulmuştur. Tezkirei Suara'yı Amid, Osmanlı Vilayet-i Şarkiyesi, Osmanlı Şehirleri, Diyarbakır'lı Bazı Zevatin Tercüme-i Halleri gibi eserleri bulunan Emiri, 32 sayı yayınlanan Osmanlı Tarih ve Edebiyatı dergisini ve 6 sayılık Amid-i Sevd dergisini çıkardı.

KURBAN BAYRAMI VE GELENEKLERİMİZ

PSİKOLOJİK DANIŞMAN YAĞMUR SAZAN

Türk toplumunda İslamiyetin kabulünden beri kutlanan bayramlar geçen yüzyıllar için belirli gelenekler etrafında şekillenmiştir. Pek çok kişi bayram günleri bu geleneklere göre hareket eder. Bayram geleneklerimizi sizler için derledik.

Bu bayramda diğer bayramlarda olduğu gibi büyüklerimizden bizlere aktarılan bayram gelenekleri uygulanmaya devam edilecek. Peki, günümüzde unutulmuş bayram geleneklerinin neler olduğunu hiç merak ettiğiniz mi? İşte bayram geleneklerimiz...

Bayram gelenekleri içinde en önemli olanı bayram sabahları erken kalkılmasıdır. Sadece gelenek olarak değil dinimizce de bayram sabahları erken kalkılması öğütlenmiştir. Hanefi mezhebine göre vacip olan bayram namazı ibadeti, Kurban Bayramı sabahında 2 rekat olmak üzere cemaatle birlikte kılınır.

Kesilecek olan kurbanın sahih olabilmesi için belirtilen vakit içerisinde gerçekleştirilmesi gerekir. Hayvan kesiminin, kurban bayramının “eyyâm-ı nahr” denilen ilk üç günü yani zilhicce ayının on, on bir ve on ikinci günleri, bayram namazının kılınmasından üçüncü günün akşamına kadarki süreye kadar kesilebilir. Şâfiî mezhebine ve bazı fakihlere göre bu süre bayramın dördüncü gününün akşamına kadar uzayabilir.

Kurban kesimi bittikten sonra et dağılımı yapılır ve tüm aile bir araya gelerek bayramlaşılır, büyüklerin elleri öpülür.

Eskiden şehirlerin meydanlarından bayram şenlikleri düzenlenirdi. Çok daha eski tarihlerde hatta Osmanlı zamanından ise bu şenlikler bugün ki Sultanahmet Meydanı'nda gerçekleştirilirdi. Ne yazık ki günümüzde bu tarz toplu eğlenceler düzenlenmiyor.

Eski dönemlerde büyüklerimizden duyduğumuz ancak şu an uygulanmayan bir gelenekte el öpmeye gelen çocuklara mendil içinde şeker verilmesiydi. Verilen mendiller büyüklerden kalan bir hatıra olarak çocuklar tarafından saklanırdı. Günümüzde her ne kadar mendil verilmese de şeker verme geleneği hala devam ediyor. Bayramların en güzel geleneklerinden biri de çocukları sevindirmektir. Çocuklara harçlık vermek ve hediyeler almak dinimizce de hoş görülen bir davranıştır. Şimdilerde pek uygulanmasa da eski bayram geleneklerinden biri de şu şekildeydi: Kendi çocuğunuza aldığınız bayramlığın değerinde bir takım bayramlık da ihtiyaç sahibi bir çocuğa alınırdı.

Hayat nefes aldığımız kadardır, gerçek olan güzellikler yaşandıkça anlaşılır. Bu güzel günde birlikte yaşamamızın ümidi ile Kayapınar RAM olarak Kurban Bayramınızı Kutlarız...